

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA 10.2.2022

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Toimielin

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	TP 2021	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	TP 2020	Muutos- % 2020/2021
Toimintatuotot	1 318	-500	818	897	68,1	109,7	-79	953	-5,9
Toimintakulut	-8 869	0	-8 869	-8 946	100,9	100,9	77	-8 655	3,4
Toimintakate	-7 551	-500	-8 051	-8 049	106,6	100,0	-2	-7 702	4,5

KULTTUURI

Palvelualue

Vastuhenkilö: kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	TP 2021	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	TP 2020	Muutos- % 2020/2021
Toimintatuotot	313	0	313	330	105,4	105,4	-17	256	28,9
Toimintakulut	-3 806	0	-3 806	-3 750	98,5	98,5	-56	-3 718	0,9
Toimintakate	-3 493	0	-3 493	-3 420	97,9	97,9	-73	-3 462	-1,2

Kulttuurin palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Kirjasto
- Museo- ja kulttuuripalvelut

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA
2021

Pandemia vaikutti edelleen suuresti kulttuuri- ja museopalvelujen toteutumiseen. Museot olivat suljettuina toukokuun kolmanteen päivään saakka. Niiden avauduttua yleisölle henkilömäärää niissä rajoitettiin voimakkaasti koko loppuvuoden ajan. Halosenniemen museo oli suljettuna syyskuun alusta alkaen loppuvuoden ajan kunnostustöiden vuoksi. Kulttuuripalvelujen tuotannot sekä näyttelyihin liittyvät tapahtumat järjestettiin sekä alku- että loppuvuonna joko virtuaalisesti tai ulkotiloissa. Kesällä tapahtumia pystyttiin järjestämään pääasiassa ulkona. Tuusula-viikko ja Tuusula-museon -viikot keräsivät innostuneita kävijöitä eri puolilla kuntaa. Olympiakasarin säilytystilasta luovuttiin ja seillä ollut taide- ja kulttuurihistoriallinen aineisto siirrettiin uusiin tiloihin kesäkuun loppuun mennessä. Kustannussäästöt tästä toteutuivat toisen vuosipuoliskon aikana.

Myös kirjastojen tilat olivat koronatilanteen takia suurelta osin suljettu alkuvuonna. Ainoastaan lainojen palauttaminen, varausten nouto ja pikainen asiointi tietokoneella oli mahdollista. Loppukevällä tiloja ja palveluja avattiin varovasti rajoitusten puitteissa. Kirjastoauto pääsi reiteille koronatilanteen parannuttua toukokuussa. Lainamäärät ja erityisesti kävijämäärät ovat kärsineet rajoituksista. Keväällä tapahtumia järjestettiin virtuaalisesti ja toimittiin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Toukokuusta lähtien kirjastot pystyivät palvelemaan lähes normaalisti. Kesällä kirjasto jatkoi puistoihin ja kesätapahtumiin osallistuen mm. Tuusula-viikon tapahtumiin ja Taiteiden yön. Syksyllä tapahtumia päästiin järjestämään kirjastoissa terveystoimintojen ja aluehallintoviranomaisten suosituksia noudattaen ja koululaisryhmiä voitiin ottaa vastaan tietyin rajoituksin.

Loppuvuodesta tapahtumia jouduttiin jälleen peruuttamaan pandemiatilanteen takia. Sekä perusopetuksen että varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmia toteutettiin keväällä pääosin virtuaalisesti, syksyllä ohjelmia toteutettiin lähes normaaliin tapaan.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kulttuuripalveluidelle on kysyntää. Ylikunnallinen yhteistyö luo synergiaa ja lisää kulttuuripalveluiden markkinointimahdollisuuksia. Maksulliseen tapahtumatuotantoon vaikuttaa pandemiasta toipuminen.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Museoiden pääsymaksu- ja museokauppatuloja menetettiin aukiolo- ja kävijärajoitusten

Tuotantotuet:

TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
100 980	99 480	170 000	120 000	125 300	145 000	140 900

Palveluyksiköt

KIRJASTO

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: kirjastotoimenjohtaja Annastiina Louhisalmi 1.1.-24.3.2021, vs. kirjastotoimenjohtaja Riikka Mustajärvi 25.3.2021 lähtien

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2021

Kirjastojen tilat olivat koronatilanteen takia suurelta osin suljettu alkuvuonna. Ainoastaan lainojen palauttaminen, varausten nouto ja pikainen asiointi tietokoneella oli mahdollista. Loppukevällä tiloja ja palveluja päästiin avaamaan varovasti rajoitusten puitteissa. Aluksi kaikenlainen oleskelu kirjastossa oli kiellettyä ja istumapaikat oli rajattu minimiin. Kesällä tuoleja tuotiin pikkuhiljaa lisää. Kirjastoauto seisoj koko alkuvuoden ja pääsi reiteille vasta koronatilanteen parannuttua toukuussa. Asiakkaiden määrää autossa rajattiin eikä esimerkiksi kokonaisia koululuokkia päästetty kerralla auton sisälle. Lainamäärät ja erityisesti kävijämäärät ovat kärsineet rajoituksista. Varausten määrä moninkertaistui, kun asiakkaat eivät päässeet itse etsimään aineistoa hyllyistä. Tällä oli suuri lisätyötä aiheuttava vaikutus henkilökunnan työhön. Kirjaston verkkopalvelut ovat olleet normaalisti käytössä. E-kirjojen ja muiden e-aineistojen kysyntä on kasvanut huomattavasti koko korona-ajan ja tarjontaa onkin lisätty kohdistamalla niihin suurempi osuus aineistorahoista. Kun koronarajoituksia on vähitellen purettu, on kirjastoissa alettu palata kohti normaalia.

vuoksi noin 45 000 euroa. Toimintakate toteutui n. 73 000 alle budjetoidun.

TOTEUTUNEIDEN INVESTOINTIEN VAIKUTUS PALVELUTUOTANTOON

Kunnostetut toimitilat lisäävät viihtyisyyttä ja parantavat toimintamahdollisuuksia

Vuonna 2020 kirjastoihin hankitut pajatoimintalaitteet saatiin toimintakuntoon alkuvuonna 2021 ja henkilökunta on perehtynyt niiden käyttöön. Yleisölle pajatoiminta aloitettiin loppuvuodesta. Suurinta osaa laitteista voi käyttää omatoimisesti mutta niiden käyttöön on myös saatavissa opastusta. Kaikissa kirjastoissa on yleisön käytössä 3D-tulostin. Laminointilaitte on käytettävissä Pääkirjastolla ja Kellokoskella, ompelukone Pääkirjastolla ja Jokelassa. Pääkirjastolla on lisäksi digitointilaitteisto, vinylileikkuri ja lämpöprässi. Pääkirjastolla on myös robotikkalaitteistoa, joka saadaan myöhemmin käyttöön koko kunnan laajuudella.

Tapahtumia järjestettiin enimmäkseen virtuaalisesti kevään aikana. Etäyhteyksien avulla toteutettiin kirjailijavierailuja, satutunteja, luentoja ja lukupiiri. Myös kuntavaalipaneeli järjestettiin etänä. Loppukevällä ja kesällä kirjaston tapahtumia vietiin ulos. Kirjastoauton nukketeatteri vieraili päiväkodeissa ja kirjastopyörällä osallistuttiin kesätapahtumiin kuten Tuusula-viikkoon ja Taiteiden yönön. Kirjastopyörä vieraili myös puistoissa sekä lasten että aikuisten ääneenlukutapahtumissa.

Syksyllä tapahtumia on pystytty järjestämään myös kirjastotiloissa. Senioritapahtumat on käynnistetty, Enter ry:n vertaisopastus on alkanut tauon jälkeen, myös kirjailijavierailuja, satumatkoja ja muita lastentapahtumia on pidetty. Pääkirjaston 20-vuotisjuhlaa vietettiin kahvitarjoilun, juhlapuheen ja konsertin merkeissä. Myös muita konsertteja pystyttiin järjestämään. Joulukuun tapahtumat jouduttiin pandemiatilanteen pahenemisen jälleen peruuttamaan.

Kirjasto jatkaa videoiden julkaisemista internetissä. Tapahtumia pyritään jatkossakin mahdollisuuksien mukaan striimaamaan, jotta niihin voi osallistua myös

etäyhteyden välityksellä. Kirjaston näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa lisättiin perustamalla TikTok-kanava, jolla tavoitetaan erityisesti nuoria.

Syksyllä koululais- ja päiväkotiryhmiä pystyttiin ottamaan vastaan kirjastoissa lähes normaalisti ja kulttuurikasvatussuunnitelmia päästiin toteuttamaan.

Kellokosken kirjaston peruskorjaus valmistui syyskuun alussa ja kirjasto avattiin asiakkaille 16.9.2021. Marraskuun alussa Kellokoskella otettiin käyttöön Tuusulan ensimmäinen omatoimikirjasto, mikä mahdollistaa kirjastossa asioinnin myös silloin kun henkilökuntaa ei ole paikalla.

TUNNUSLUVUT

Kirjasto	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lainat kpl	497 576	492 737	476718	489 253	423 476	500 000	406 475
Käyntien määrä, fyysinen	264 616	266 592	281026	321 412	229 942	300 000	185 933
Tapahtumat		168	243	264	181	200	154
Tapahtumien osallistujamäärä		5600	6420	7790	5660	6 000	3 618
Käyttäjäkoulutukset ja vinkkaukset	155	166	202	119	110	180	88
Käyttäjäkoulutuksien ja vinkkauksien osallistujamäärä	2884	3072	2937	2683	2814	3 000	2 494

MUSEO- JA KULTTUURIPALVELUT

Palveluyksikkö
Vastuhenkilö: kulttuuri- ja museotoimenjohtaja
Ulla Kinnunen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2021

Museo- ja kulttuuripalveluiden toimintaa leimasi edelleen koronapandemiasta johtuvat rajoitukset. Museot avautuivat vasta toukokuun alkupuolella ja tapahtumatuotanto pääsi rajoitetusti käyntiin kesäkuun puolivälissä. Kuntalaisia palveltiin alkuvuonna tuottamalla erilaisia verkko-tapahtumia, mm. luentoja, konsertteja sekä taiteilijaesittelyjä. Myös Skidiviikko järjestettiin verkon

välityksellä. Sovittuja tapahtumia ja vierailuja jouduttiin perumaan tai siirtämään kokoontumisrajoitusten vuoksi. Kesällä tapahtumia järjestettiin ulkotiloissa ja esimerkiksi Tuusula-viikon tapahtumiin osallistuttiin innokkaasti. Kulttuurikasvatussuunnitelmia toteutettiin alkuvuonna pääosin virtuaalisesti. Syyslukukaudella niitä päästiin toteuttamaan suunnitellusti. Sekä museoihin että tapahtumiin pääsi loppuvuonna vain esittämällä koronapassin.

Museotoiminta

Halosenniemen museossa toteutui alkuvuonna kaksi näyttelyä, vaikka varsinaiseksi kesänäyttelyksi suunniteltu näyttely jouduttiin perumaan. Näyttely *Taiteilijaelämää – Pekka Halosen Luminen rinne lasten silmin* oli ripustettuna 12.–24.1.2021.

Näyttelyä ei pystytty avaamaan yleisölle, mutta siitä valmistui yhteistyössä kunnan viestinnän kanssa suosittu esittelyvideo. Näyttely *Suomen valtion stipendiaatteja, kippis siis! – Väinö Blomstedt Pekka Halosen vieraana* valmistui jo helmikuussa, mutta avattiin yleisölle vasta 3.5.2021. Näyttelyyn liittyviä asiantuntijavideoita valmistui viisi kappaletta ja ne julkaistiin kevään aikana. Väinö Blomstedtin 150-vuotissyntymäpäivän kunniaksi esitettiin Halosenniemessä nauhoitettu pienoiskonsertti. Videot tehtiin henkilökunnan omana työnä.

Taiteilijakoti Erkkolan kevään näyttely *Ajan virassa - Taneli Eskolan valokuvataidetta* pystytettiin tammikuun alussa, mutta pystytiin avaamaan yleisölle vasta 4.5. ja sitä jatkettiin kesän yli. Kesänäyttelyksi suunniteltu *Martta Wendelin ja sodan aika* siirrettiin vuoden 2022 ohjelmiin. Syksyllä Erkkolassa oli 29.9.–31.10 esillä kivilitografiataidetta näyttelyssä *Hauras aika, väkevä aika*. Loppuvuonna avautui jouluaiheisia kuvitusoriginaaleja Martta Wendeliniltä ja Rudolf Koivulta esittelevä näyttely *Lapsuuden joulu*.

Museon kokoelmista lainattiin Lapinlahden taidemuseon näyttelyyn *TAITEILIJAN TIE - Emil ja Pekka Halosen taidetta* 18 teosta. Pekka Halosen taiteen kokoelmaa on täydennetty ostamalla luonnos *Sairas poika* noin vuodelta 1909. Martta Wendelinin taiteen kokoelmaa täydennettiin hankkimalla kolme Wendelinin guassiteosta sekä alkuperäinen Kotilieden kansi vuodelta 1936. Martta Wendelin seura deponoi hankkimansa teoksen museolle.

Aleksis Kiven kuolinmökkin ja Sairaalamuseon kesä sujui vanhaan malliin ja yleisö löysi edelleen palvelut hyvin. Tuu museoon -viikoilla Tuusulassa oli auki 11 erilaista ja erikokoista museota.

Rykmentinpuiston taideohjelmaa toteutettiin suunnitelmien mukaan ja tilattiin integroitu teos Satu-Minna Suorajärveltä Tykkimiehenraitille. Olympiakasarmin säilytystilasta siirrettiin taide- ja kulttuurihistoriallinen aineisto uusiin tiloihin kesäkuun lopussa. Kokoelmien läpikäynti vaati useamman kuukauden työpanoksen muutamalta henkilökunnan jäseneltä.

Työläiskotimuseoyhdistyksen kanssa solmittiin sopimus, jolla loputkin museon rakennukset siirtyvät kunnan omistukseen. Sopimussumma 7000 euroa kattaa sekä toiminta-avustuksen että rakennusten kunnossapidon.

Tilat

Halosenniemen puutarhasta valmistui merkitysanalyysi tammikuussa. Siihen haastateltiin mm. museon nykyisiä ja vanhoja työntekijöitä sekä käytiin läpi arkistomateriaalia. Puutarhasta ja talon ympäristöstä kaadettiin puita asiakas- ja rakennusturvallisuuden takaamiseksi. Puutarhan kunnostus aloitettiin ja sitä jatketaan tulevana vuosina.

Halosenniemen peruskorjausta ennakoiden valmistui taitelijakodin ja saunan kuntokartoitus, talon uunien kuntokartoitus sekä rakennuksen julkisivun pintojen tutkimus. Ikäsekseen talo on hyvässä kunnossa, mutta korjausvelkaakin löytyi erityisesti ulkopintojen ja ikkunakarmien kunnossa, myös talon sähköverkko vaatii uusimisen. Halosenniemi suljettiin syyskuun alussa korjaustoimenpiteitä varten. Syksyn aikana taitelijakodin sähköverkko, valvontalaitteisto, valaistus ja lukitus uusittiin sekä konservoitiin talon takat ja uunit.

Taidekasarmista valmistui tilakeskuksen tilaamana hankesuunnitelma.

Kulttuuri- ja taideavustukset

Talousarviossa oli varattu kulttuuri- ja taidetoiminnan tukemiseen 145 000 euroa. Avustukset olivat haettavana 1.–15. tammikuuta ensimmäistä kertaa täysin sähköisesti. Hakemuksia saapui 49. Avustuksia kulttuuri- ja taidetoimintaan myönnettiin kulttuuri-, taide- ja kotiseututoimintaa harrastaville yhdistyksille, alan ammattilaisille ja toimijoille yhteensä 47 eri kappaletta. Koronatilanne oli luonut tarvetta etenkin ammattilaisten avustuksille. Kulttuuri- ja taideavustuksia haettiin yhteensä 340 973 euron edestä, kun vuotta aiemmin summa oli 185 140 euroa. Vuoden 2020 avustuksista 14 oli siirretty vuodelle 2021. Avustusten siirtohakemuksia tuli kevään aikana kaksi kappaletta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautapalveluiden matalan kynnyksen toiminnan avustuksia jaettiin yhdeksän kappaletta. Matka- ja edustusavustuksia haettiin ja myönnettiin kaksi.

Kulttuuri- ja taideavustusta saaneista taiteilijoista kuvattiin kuusiosainen videosarja *Taiteilijaelämää Tuusulassa*. Videot tuotettiin henkilökunnan omana työnä.

Tapahtumat ja verkkotuotannot
Kulttuurikahvila-tapahtumat järjestettiin Teamsin välityksellä. Verkkokonsertteja tarjottiin Youtube-kanavalla. Yksi niistä oli osa Skidiviikkojen ohjelmaa ja se kuvattiin Taiteilijakoti Erkkolassa. Koko perheelle suunnatussa konsertissa esiintyivät Vahtikoira Veikko sekä Tuija Rantalainen. Huhtikuussa kuvattiin Haloseniemessä konsertti, jossa esiintyi kanteleensoittaja Maija Kauhanen. Toukokuun konsertti suunnattiin erityisesti palvelukotien asukkaille ja ikääntyville. Ohjelmisto koostui suomalaisista perinnelauluista ja ikivihreistä klassikoista. Klaavolan talossa kuvatussa konsertissa esiintyivät haitaristi Henna-Maija Vannemaa ja Susanna Lukkarinen.

Tuusulan kunta sekä sähköverkkoyhtiö Caruna Oy toteuttivat kevään aikana lasten ja nuorten tekemää taidetta sähkökaappeihin Tuusulan Kirkkotielle. Taidetta projektiin tuottivat Hyökkälän koulun ja Tuusulan kuvataidekoulun oppilaat sekä Väinölän päiväkodin, Päiväkotit Sympaatin ja Steinerpäiväkotit Pohjantähden lapset. Projektiin haettiin kuvia lapsille ja nuorille tärkeistä asioista Tuusulassa. Syksyllä valmistui Tuusulanväylän bussikatoksiin valokuvanäyttely, joka on koottu museon kuvakokoelmista. Hankkeessa siistittiin vanhoja bussikatoksia ja se toteutettiin yhteistyössä yhdyskuntatekniikan ja Uudenmaan Ely-keskuksen kanssa. Katokset on teemoitettu esittelemään pysäkin läheisen alueen historiaa. Sekä sähkökaappien taideprojekti että bussikatosten uusiminen on toteutettu osittain Kulttuurilla kaikille -hankkeen varoin.

Perinteinen *Kesäillan musiikkia* -konsertti toteutettiin kesäkuussa Tuusulan kirkossa. *Metsien tarut ja laulut* -konsertin esiintyjinä olivat Minttu Siitonen, Johanna Kärkkäinen ja Maiju Vaahtoluoto. Kuulijoita konserttiin pystyttiin ottamaan noin 30.

Museon uusina avauksia tuotettiin aikuisille mm. striimattu yleisöluento ja laaja ikkunanäyttely Jokela-taloon. Hyvin alkanutta museon vapaaehtoistoimintaa jatkettiin muuttuvan ympäristön

dokumentoinnin ja etätapaamisten merkeissä. Ajan oloon sopivista videotuotannoista mainittakoon Haloseniemeä ja Erkkolaa elävöittävät uudet visuaaliset pedagogiset materiaalit sekä Mental Health Art Week -tapahtumaan luotu lyhytelokuva Surullisen klovnin oireyhtymä. Viime-mainittu pohjustaa museon mielenterveyden teemavuotta 2022.

Lastenkulttuuriviikko Skidiviikko järjestettiin talvella verkossa. Päiväkodeille tarjottiin Tanssiteatteri Raatikon esitys sekä Red Nose Companyn näytös. Skidiviikkojen esitykset näki 3437 henkilöä. Syksyllä Skidiviikolla on myös livetapahtumia. Koulujen etäkevätkuuliin kulttuuripalvelut tuotti kaksi esitystä: Tea Taipaleen ringastrapetsin numero ja Loimolan Voiman Kinahmo-kappale. Syysskidi toteutettiin poikkeusjärjestelyin eli 19 esitystä vieraili suoraan varhaiskasvatussyksiköissä. Avoimia esityksiä järjestettiin 3 kappaletta.

Koululaisten kesäkurssuja järjestettiin kesäkuun alussa neljä. Viikon mittaiset päiväleirit järjestettiin Riihikallion ja Lahelan nuorisotaloilla. Sisältöinä oli seikkailutaide, teatteri sekä taideteemainen leiri, jossa oli mm. joogaa, sirkusta varjoteatteria ja kädentaitoja. Leireille osallistui yhteensä 51 lasta.

Tuusula-viikkoa vietettiin 17.–25.7.2021 eri puolilla Tuusulaa. Kulttuuripalvelut koordinoi tapahtumaviikon ohjelman ja viestinnän. Tapahtumia tuottivat paikalliset toimijat, mm. Meidän Festivaali, Tuusulan Taitokädet ry, Keravan Taitokolmio ry, Me Kellokoskelaiset ry, teatterit, Tuusulan seurakunta sekä kunnan yksiköistä kulttuurin lisäksi kirjasto, museo, viherpalvelut, TuusInfo ja osallisuustiimi.

Kulttuuripalvelut tuotti Tiilitehdaspäivän, Tuusulapäivän etkot Kellokoskella, sähkökaappitaide-tapahtuman, Piazzolla 100 v. -juhlakonsertin ja Kesäpäivä Klaavolassa -tapahtuman. Lisäksi kulttuurisen vanhustyön hankkeen puitteissa toteutettiin palvelukotikiertue yhdessä Meidän Festivaalin kanssa. Tuusulapäivän aikana useat yhteistyötahot järjestivät lukuisia tapahtumia, mm. Varuskunnan muistomerkin paljastusjuhlan, Tuusulan juhla-ajot ja lavatanssit.

Tuusula-viikolla jaettiin juhlallisesti Tuusulan kulttuurimyönneinen -palkinto. Se myönnetään henkilölle, yhdistykselle tai yhteisölle, joka on toiminnallaan elävöittänyt, uudistanut tai nostanut esiin kulttuuria. Ensimmäistä kertaa myönnetyn palkinnon sai Tuusulanjärven Tapahtumat oy.

Tuu museoon -viikot kutsuivat tutustumaan 11 tuusulalaiseen pienempään ja suurempaan museoon. Lasten museojuhlat järjestettiin yhteistyössä Tuusulanjärven museoiden kanssa ja se sai noin liikkeelle 200 henkilöä Rantatien maisemiin. Sekä Kellokoskella että Hyrylässä järjestettiin ulkoilmaelokuvanäytökset, jotka saivat hyvän vastaanoton. Kellokosken ulkoilmanäytös samoin kuin syyskuun Sadonkorjuumarkkinat olivat osallistuvan budjetoinnin hankkeita.

Tuusulassa kokeiltiin yleisön toivomaa drive-in -elokuvaesitystä 10.9. Esitykset järjestettiin Urkassa kuplahallin viereisellä hiekkakentällä. Tapahtuma sai positiivista palautetta ja se oli suosittu. Illan aikana paikalla oli 165 autoa.

Tuusulan vanhustenviikon ja Kulttuurinen vanhus työ hankkeen myötä kulttuuripalvelut tuotti monipuolista ohjelmaa eri puolilla kuntaa olevissa palvelu- ja seniorikodeissa syksyn aikana. Tapahtumia oli 11 ja niissä osallistujia 267.

Loppuvuonna järjestetyissä Loimolan Voiman konsertissa sekä Tiernapojat ja muuta jouluisia musiikkia -konserteissa pilotoitiin lippujen myymistä vain verkon kautta. Alustana käytettiin Tuusulan kunnan verkkokauppaa.

Kulttuurikasvatussuunnitelma
Museo- ja kulttuuripalveluiden Kultsu-sisältöjä toteutettiin kevätkaudella pääosin verkossa. Peruskoulun kulttuurikasvatussuunnitelma toteutui täysimääräisenä koronatilanteeseen jo aiemmin sovitettujen käytäntöjen pohjalta. Etäopetusta kehitettiin osallistavammaksi ja vuorovaikutteisemmaksi. Optimistisen ennakkoinnin ansiosta museoihin ehti lukukauden lopussa myös iso joukko eskari- ja kouluryhmiä. 9K-kortti ei toteutunut tapahtumapaikkojen oltua kiinni. 5-luokkalaisten Luminaari toteutui yhteistyössä kirjaston kanssa ja siihen liittyi näyttelyt

pääkirjastossa ja Jokela-talolla. Kulttuurikasvatussuunnitelman mukainen 3.-luokkalaisten itsenäisyyspäiväjuhla striimattiin Krapin Pajalta viivemuuotiseen tapaan. Juhla suunniteltiin striimattavaksi lähetykseksi jo syksyllä ja ohjelmaa kehitettiin niin, että kolmoset saivat painetut kutsukortit ja luokkiin toimitettiin juhlatarjoilu.

Tuusulan kunnan kunnianhimoisesta kulttuurikasvatussuunnitelmasta toteutettiin esittelyvideo syksyn vanhempainiltoihin. Lapsille ja nuorille järjestettiin vuoden aikana 150 opetustapahtumaa, joilla tavoitettiin lähes 4 600 osallistujaa. Kevätlukukaudella kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista ohjelmaa toteutettiin pääosin virtuaalisesti. Syyslukukauden ohjelmaa päästiin toteuttamaan lähitapahtumina ottaen huomioon pandemiaohjeistukset.

Hankkeet

Tuusulan kunta sai apurahan yhdessä Hyvinkään, Keravan, Nurmijärven ja Riihimäen kanssa hankkeeseen *Keski-Uuttamaata ja Kanta-Hämettä ennen ja nyt*, jossa yleisöä osallistetaan valokuvamaan museoiden vanhoissa kuvissa esiintyviä paikkoja ja rakennuksia uudelleen. Hankkeeseen palkattu projektikoordinaattori aloitti työnsä elokuussa.

Museomatkailuhanke Elävät Juuret tuotettiin yhdessä Järvenpään ja Keravan kanssa. Se lanseerattiin kesäkuun alussa.

Järvenpään, Keravan ja Tuusulan museoiden yhteiseen virtuaalimuseohankkeeseen palkattiin projektipäällikkö, joka aloitti työnsä joulukuussa.

Muuta

Kulttuuripalvelut avustaa suuresti Tuusulan kulttuuriin nojaavan brändiviestinnän tuottamisessa. Kulttuuripalvelut on jatkanut aktiivista someviestintää omalla ja kunnan Facebook-sivuilla sekä kunnan Instagram- ja Twitter -tileillä. Kulttuuripalvelut lähettää sähköistä Kulttuuriuutiset-uutiskirjettä kerran kuukaudessa. Tuusulan museon YouTube-kanavalla julkaistiin toimintavuonna 29 erilaista videota, joissa katsojakertoja oli kaikkiaan 11 700.

TUNNUSLUVUT

Yleinen kulttuuritoimi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tapahtumat ja projektit osallistujamäärä yhteensä (ei lastenkulttuuri)	19 589	17 480	15 765	6 638	13 000	8 668
joista oma tuotanto	1 930	1 746	1 247	3 641	1 400	-
joista verkostoyhteistyö	17 659	15 734	14 518	3 544	11 600	8668
Tapahtumien määrä		75			80	76
verkkotapahtumat, näyttökerrat				10329		2414
verkkotapahtumien määrä				5		14
Lastenkulttuuritapahtumat, osallistujamäärä	6 276	6 817	6 482	1 428	6 000	897
joista oma tuotanto	3 848	4 979	3 937	1 428	5 000	897
joista verkostoyhteistyö	2 428	1 838	2 545		1 000	0
Lastenkulttuuritapahtumien määrä	92	100	127		100	25
verkkotapahtumat, näyttökerrat				8266		11687
verkkotapahtumien määrä				1		13
KÄVIJÄT YHTEENSÄ	25 865	24 297	22 247	8 066	19 000	9565

Museo	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Yleisö- ja opetuspalvelut, kävijät	11 365	9 873	9 753	5 837	6 000	5800
Yleisö- ja opetustapahtumat, tapahtumamäärä	355	333	351	194	200	171
Näyttelykävijämäärä museoissa	53 117	49 755	58 292	43 000	50 000	27 978

VAPAA-AIKA

Palvelualue

Vastuhenkilö: vapaa-aikapalveluiden päällikkö Risto Kanerva

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	TP 2021	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	TP 2020	Muutos- % 2020/2021
Toimintatuotot	1 005	-500	505	567	56,4	112,3	-62	697	-18,7
Toimintakulut	-5 063	0	-5 063	-5 196	102,6	102,6	133	-4 937	5,2
Toimintakate	-4 058	-500	-4558	-4 629	114,1	101,6	71	-4 240	9,2

Vapaa-aika-palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut
- Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
- Uimahalli- ja terveysliikuntapalvelut

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA 2021

- Alueellinen nuorisotyö jalkautui keväällä ja toimintaa järjestettiin verkossa
- Nuorisotilat kuntakeskuksissa avautuivat täyspainoisesti syyskaudelle
- Tuusulan uimahallin kuntoarvioraportti valmistui, halli pidettiin avoinna läpi kesän
- Uimahallin vedenkäsittelykemikaalilitat remontoitiin nykymääräysten mukaisiksi
- Uimahallin kävijämäärät olivat elokuussa n. 80% koronaa edeltävästä tasosta. Kävijämäärät puolittuivat koronapassin käyttöaikana
- Urheilukeskuksen monitoimihallihankkeen 1-vaihe käynnistyi
- Jokelan uuden kuntoradan toteutus aloitettiin
- Koskenmäen ja Tuomalan venepaikkoja kunnostettiin osana Tuusulanjärven kehittämisprojektia
- Luontoliikuntakohteiden kävijämäärät ovat myös Tuusulassa merkittävässä nousussa
- Talviliikunnan olosuhteet saivat kertomusvuonna kiitosta
- Paijalan koulun lähiliikuntapaikka ja Hyrylän urheilukeskuksen alikulkutunneli- ja kuntoporrashanke valmistuivat

TALouden TOTEUTUMINEN

Uimahallin ja jäähallin kävijämäärät putosivat koronasulun vuoksi, mikä laski toimintatuottojen kertymää alkuperäisestä arviosta. Tuotot toteutuivat hieman yli muutetun talousarvion, toteuman ollessa 0,56 Meur.

Toimintakate toteutui 71 000€ yli budjetoidun.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vihreä asuinympäristö kannustaa liikkumaan. Edellytykset ja mahdollisuudet virkistysalueiden ja reittien kehittämiseksi heikkenevät ja asia tulee tiedostaa kuntajohdossa. Kyse ei ole vain kaupunkikuvasta vaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista.

Urheilukeskuksen kokonaisuuden johtamista, varamoia ja alueen asiakaspalvelua kehitetään. Muutokset vievät aikaa. Tavoitteena on johtaa ja kehittää urheilukeskusta yhdeksi pääkaupunkiseudun monipuolisimmista vapaa-ajan ja liikunnan harrastamisen alueista.

Maaumalahanke edellyttää kaavamuutosta, kaava ei tue tällä hetkellä uimahallin tarpeita, jotka kuvataan tehdyssä tarveselvityksessä ja vaihtoehtoisissa kehittämisluonnoksissa. Uimahallille laaditaan vuonna 2021 perusteellinen kuntokartoitus ja sen pohjalta toimenpiteitä tulevaan. Allastekniikan ja uimahallin kiinteistön ylläpidon yhdistämisen edellytykset selvitetään Järvenpään ja Keravan kanssa valtuustokauden aikana. Tekojään mahdollisia sijaintipaikkoja ja kustannuksia kartoitetaan vuoden 2022 aikana.

Kokoaikaisten työntekijöiden lisääminen nuorisotyössä vahvistaa ikäluokkien parempaa tuntemusta ja edistää koulunuorisotyön toteutumista. Kulttuurikasvatus laajenee, nuorten harrastamisen kulttuurin esiin tuominen on tärkeää.

Paikallista identiteettiä vahvistetaan osana toisen asteen oppivelvollisuuden laajentamista ja uusia sisäisiä yhteistyömuotoja. Osallisuuden, kulttuurin ja nuorisotyön yhteistyötä tiivistetään.

TOTEUTUNEIDEN INVESTOINTIEN VAIKUTUS PALVELUTUOTANTOON

Palvelualueen investoinnit toteutetaan talousarviovuonna lähes suunnitelmien mukaisesti. Yksittäisistä investoinneista Hyrylän ja urheilukeskuksen suunnitellut aluetyöt ja Jokelan kuntoradan rakentaminen ylittyivät arvioidusta, kokonaisuudessaan vapaa-ai- kapalveluiden investoinnit pysyvät annetussa talousarviossa. BMX-radon rakennusurakkaan varataan vuodelle 2022 lisämääräraha 310 000€.

Toimiala osallistuu aktiivisesti urheilukeskuksen kehittämiseen ja teettää tulevien rakennushankkeiden ja pohjavesialueen suojeluun liittyviä selvitystöitä.

Palveluyksiköt

ALUEELLINEN NUORISOTYÖ JA TAPAHTUMAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Alueellisen nuorisotyön päällikkö Piia Helin

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2021

Kevätkausi 2021 on ollut poikkeuksellinen Tuusulan alueellisessa nuorisotyössä COVID-19 tilanteen johdosta. Tuusulan nuorisotilat ovat olleet suljettuina ja alueellisen nuorisotyön toiminta keskitettiin verkkoon (Discord- ja pelitoiminta) sekä sosiaaliseen mediaan (Facebook, Instagram, TikTok ja Snapchat). Sosiaalisen media kautta tavoitetaan paljon nuoria. Erilaisten videoiden, päivitysten ja kilpailujen katselukertoja kevään aikana yhteensä 15 850. Kevätkaudella toimintaan on tullut vahvasti myös mukaan jalkautuminen, jonka kautta nuoria on tavoitettu kasvavassa määrin talven taittuessa kevääksi. Maaliskuussa pääsimme myös hetkellisesti aukaisemaan nuorisotiloja kerhotoimintaan, kunnes COVID-19 tilanteen vuoksi jouduimme ne keskeyttämään. Toukokuussa saimme viimein nuorisotilat auki huomioiden edelleen vallitsevan

tilanteen sekä siihen liittyvät ohjeistukset. Syyskuussa nuorisotilat aukesivat taas kesätauon jälkeen ja tilat olivat auki loppuvuoden.

Discord -toimintaa jatkoimme viime vuoden malliin eli samalla alustalla oli jokaisen alueen oma palvelimensa. Maaliskuussa kehitimme Discord -toimintaa palvelimien osalta yhdistämällä niitä sisältöihin silmällä pitäen COVID-19 tilanteen loppumista. Discordissa kohtasimme nuoria, joita emme aikaisemmin nuorisotyöllisin keinoin olleet. Koimme, että Discord voisi jäädä jollain tapaa elämään COVID-19 helpotuttua, jos saamme henkilöstöresurssit riittämään myös siihen nuorisotilojen auettua. Muutimme palvelimet keskustelu-, livevideo- ja pelikanavamuotoon sekä mahdollitimme myös kahdenkeskisen keskustelun palvelimilla nuoren ja ohjaajan välillä. Discordissa järjestettiin toimintaa viikoittain, esimerkiksi bingoa, erilaisia lautapelejä (boardgamearena), nettipelejä (among us, skribbl.io). Discordissa nuoria tuettiin etäkoulussa pitämällä yhteisiä opiskeluhetkiä ja yhdessä ulkoiluja. Nuorten kanssa juteltiin paljon myös yksityisviestein. Pari kertaa pidimme myös pidempää ”yödiscordeja” nuorten toiveesta. Discordissa kohdattiin kevätkaudella 3693 nuorta. Discord toiminta on jatkunut syyskuussa perjantai-iltaisin eri toimintojen ympärillä. Syyskuun aikana Discordissa on kohdattu 45 nuorta. Discordia jatkettiin vielä perjantain lisäksi torstaisin, mutta vuoden loppua kohden kävijät vähenivät ja tarve verkossa tehtävälle nuorisotyölle väheni.

Jalkautuminen tuli myös vahvaksi osaksi kevään työtä. Itä-Uudenmaan poliisin ennalta estävän yksikön vanhempi konstaapeli kävi myös kouluttamassa henkilöstömme tähän. Jalkautumisessa kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että kohtamme siellä nuoret nuorisotyön menetelmin. Nuorilla on selkeästi ollut tarvetta turvallisiin aikuisiin myös varsinaisen nuorisotyön toiminnan ulkopuolella. Jalkautumisessa kohdattiin nuoria kevään aikana 927. Syksyllä jalkautuminen oli vähäisempää nuorisotilojen auettua. Resursoimme perjantaille tilojen aukiolon tärkeämmäksi, koska kävijöitä selkeästi riitti kaikilla nuorisotiloilla. Uuden Vuoden aattona kaksi nuorisoohjaajaa jalkautui koko Tuusulan alueelle. He kohtasivat illan aikana 40 nuorta.

Tammikuussa lähdimme suunnittelemaan myös alueellisen nuorisotyön nettipelitoimintaa, joista ensimmäisenä starttasi Minecraft serveri, joka on ollut kovalla käytöllä avaamisesta lähtien. Alueellisen nuorisotyön henkilöstö on kevään aikana osallistunut myös erilaisiin koulutuksiin ja tapahtumiin verkossa kuten Aluehallintoviraston järjestämiin Lapset, nuoret ja nuoret aikuiset mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteisinä asiakkaina -yhteistyöwebinaari, Yksinäisyys ja sosiaalinen hyljeksintä hyvinvoinnin ja terveyden riskitekijöinä sekä Turvallisesti verkossa – nuorten netinkäytön erityispiirteet koulutuksiin. Käynnistimme myös suunnittelun varhaiskasvatuksen kanssa koskien uutta nuorisotilaa palvelukeskukseen, josta tulee yhteiskäyttötila varhaiskasvatuksen kanssa. Syyskauden alkaessa koko alueellisen nuorisotyön henkilöstö osallistui yhteiseen perehdytyspäivään sekä yhteiseen koulutuspäivään yhdessä vapaa-aikapalveluiden koko henkilöstön kanssa. Lisäksi henkilökunnalta nousi tarve ensiapukoulutukseen erityisesti ajatellen jalkautumisia. Henkilökunnan yhteinen HätäEA-kurssi järjestettiin marraskuun viimeinen päivä. Lisäksi kaksi henkilökunnasta osallistui Helsingissä 3-4.12 järjestettävälle Etelä-Suomen alueellisille nuorisotyöpäiville.

Hyrylän alueen nuorisotyö: Koulunuorisotyötä koulukeskuksella jatkettiin tammikuun alusta koulujen talvilomiin asti viikoittaisilla torstai-välituntihetkillä. Toiminnassa piti ottaa huomioon erilaiset rajoitukset, joten työmenetelmät muuttivat enemmän yksittäisiin keskusteluihin nuorten kanssa, kuin kisoihin tai muihin aktiviteetteihin. Kerran kuussa välitunnit on järjestetty seurakunnan kanssa. Kohdattuja nuoria 640.

Talviloman jälkeen koulut siirtyivät etäopetukseen, joten myös koululla tapahtuva toiminta keskeytyi. Koululla tapahtuvaa koulunuorisotyötä päästiin jatkamaan huhtikuun puolivälissä COVID-19 rajoitusten puitteissa.

Syksyllä aloitimme kirjastolla maanantaisin 7 luokkalaisten yhteisen "olohuone" hetken mihin kaikki 7lk oppilaat ovat tervetulleita. Nuoret ovat itse saaneet vaikuttaa mitä kirjastolla tehdään. Syksyn aikana eri ikäiset nuoret kokoontuivat paljon kirjaston pihalle ja sisätilaan ja 7 luokkalaisten "olohuoneen" lisäksi jatkoimme iltaa kirjaston tiloissa kaikille nuorille avoimin ovin.

Syyskauden aikana olemme kohdanneet kirjaston "olohuoneessa" 101 nuorta.

Hyrylän tiimistä on ollut kaksi työntekijää KASKU-hankkeen pilottiryhmässä. KASKU-hanke on peruskouluihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin kohdistuva koulun kasvattajakumppanuus toiminta, jonka tavoitteena on lisätä koulussa tapahtuvaa vuorovaikutusta ja kohtaamista opettajien ja nuorisotyöntekijöiden työparityöskentelyn seurauksena. Ryhmät, joihin osallistuttiin, sijoittuivat Keudan Kirkkotien toimipisteeseen. Hankkeeseen osallistuminen toi näkyvyyttä nuorisotyölle ammattikoulussa. Yhteistyö oli sujuvaa ja tarpeellista. KASKUssa kohdattuja nuoria kevätkaudella 100. KASKU:n osalta syksyllä käynnistettiin uusi yhteistyö Keudalla, Kirkkotien toimipisteessä lähihoitaryhmän kanssa. Lähihoitajaopiskelijoiden kanssa tavattiin kolme kertaa ja opettajan sekä opiskelijoiden toiveesta tehtiin ryhmäytymisharjoitteita. Marraskuun aikana tämän tiimoilta tavattiin 38 nuorta.

Koulujen päättymisen jälkeen Hyrylän alueen nuorisotiimi järjesti pienimuotoista kesätoimintaa. Ohjelmassa oli retki Sarvikalliolle, frisbeegolf, koirakävely, ulkonuorkka uimahallilla ja kesätoiminnan päätös Häklin uimarannalla. Osallistujia oli eri kerroilla vaihtelevasti, yhteensä kohdattuja nuoria 57. Syyslomalla kuvattiin Jokelan tiilitehtaalla Tuusulalaisen räp-artisti MC Ceparin kanssa musiikkivideo. Musiikkivideon kuvauksiin osallistui 8 Tuusulaista nuorta. Musiikkivideon ensi-ilta oli 3.12 valtakunnallisen Dida festivalin yhteydessä joka koronatilanteesta johtuen järjestettiin etänä. Järjestimme nuorten kanssa oman ensi-ilta illan jossa seurassimme festivalia sekä videon julkaisua. Olimme mukana Tuusulassa järjestettävässä Halloween polussa 6.11. Meillä oli siellä kaksi työntekijää sekä 4 nuorta jotka tekivät kasvomaalauksia. Yhteensä Halloween polulla oli n. 6000 kävijää. Koulukeskuksella järjestettiin nuorten Tulevaisuusmessut kaikille Tuusulan 9.- luokkalaisten.

Riihikallion alueen nuorisotyö: Koulunuorisotyö sijoittui pääsääntöisesti ulko kohtaamisiin Riihikallion koululla alku vuodesta. Kasvatusohjaajan ja kuraattorin kanssa suunniteltu jokaiselle 7. luokalle omaa

nuorisotaloilta syksyllä. Elokuussa koulujen aletua ryhmäitimme Riihikallion koulun seiskaluokkalaiset ja syyskuussa oli vuorossa jatkorhymäytys. Ryhmäytyksissä kohdattuja nuoria oli 188. Koulunuorisotyö on ollut hyvin toimivaa ja mutkatonta kuraattorin ja kasvatusohtajan kanssa. Koulunuorisotyön osalta järjestimme kaikille yläkoululaisille keilausta heidän toiveestaan vielä loppuvuonna.

Kerhotoimintojen suunnittelu saatiin valmiiksi helmikuun aikana, mutta emme ehtineet järjestää yhtäkään kertaa korona rajoitusten tiukennuksien takia. Toukokuussa avasimme talot ja nuoret olivat innoistaan. Talolla oli 24 nuorta per ilta keskimäärin. Pitkä talon kiinniolo näkyi nuorissa vahvasti, mikään ohjattu toiminta ei oikein kiinnostanut kuin murto-osaa nuoria. Nuoret halusivat vain olla ja hengata nuorisotalolla. Koulunhenkilökunnalta saadun palautteen mukaan nuorisotilojen auettua nuoret ovat myös rauhoittuneet koululla hieman. Touko- kesäkuussa nuorisotilalla kävijäkertoja oli 381. Syyskuussa pääsimme kesätaun jälkeen avaamaan nuorisotilan ja nuoret olivat tästä innoissaan. Illoissa on keskimäärin ollut 35 nuorta per ilta, jotkut ovat hiljaisempia ja jotkut kiireisempiä. Illat ovat pitäneet sisällään biljarditurnauksia, kokkikerhoa, liikuntasali-iltoja ja yleistä hengaaamista, joka on Riihikallion nuorten toiveena ollut. Aloitimme kesätoiminnat grillailulla ja pihapeleillä, nuoria oli sankoin joukoin heti ensimmäisestä päivästä lähtien. Vietimme kaikki kesätoiminta päivät Kertsin ympäristössä, suurimman osan ajasta olimmekin Kertsin edessä ulkona. Nuorten toiveesta järjestimme myös frisbeegolf päiviä riihikallion frisbeegolf radalla. Kesätoiminnassa kohdattiin 267 nuorta.

Syyskaudella kävimme pelaamassa salivuorolla koulun salissa. "Höntsä"-liikunnassa oli 327 nuorten käyntikertaa. Myös syyslomalla järjestetty csgo turnaus oli menestys ja uutta turnausta toivottiin heti perään.

Lahelan alueen nuorisotyö: Hyökkälän koulun Hiljainen Välitunti-pienryhmätoiminta toteutui neljänä torstaina, kunnes koulu siirtyi etäopiskeluun. Kun oppilaat palasivat lähiopetukseen, pidettiin Hiljaisia välitunteja vielä kolme kertaa. Lisäksi oppilaita kohdattiin koulussa vapaamuotoisemmin välitunneilla. Kevätkaudella

koulunuorisotyössä kohdattuja nuoria oli yhteensä 291. Elokuussa ryhmäytettiin Hyökkälän koulun seiskaluokkalaiset yhteistyössä koulun ja seurakunnan kanssa. Ryhmäytyksessä kohdattiin 92 nuorta. Koulunuorisotyö jatkui syyskuun alussa. Hiljainen välitunti jatkui kevään tapaan koko syyskauden, kuten myös nuorten kohtaaminen kouluarjessa. Koululla kohdattuja nuoria syyskaudella 582.

Nuorten toivoma roolipelikerho ehdittiin toteuttaa vain yhden kerran Lahelan Tertussa ennen kuin tiukemmat rajoitukset astuivat jälleen voimaan eikä nuoria voitu enää kohdata. Kerho jatkoi kuitenkin toimintaansa Discordissa. 19.5. alkaen saimme avata koronarajoitusten puitteissa avointen ovien iltatoiminnan. Taloiltoja oli yhteensä yhdeksän. 7.6. alkoi Tertussa kesätoiminnat. Nuoria kohdattiin nuorisotalon ympäristössä pihapelien, kilpailujen ja grillailun merkeissä. Toimintaa oli yhteensä seitsemänä päivänä, joista yhden ohjaajat viettivät nuorten kanssa Häklin uimarannalla. Nuorisotilalla kohdattuja nuoria oli yhteensä 293. Tertun nuorisotilatoiminta käynnistyi elokuun viimeisellä viikolla. Avointen ovien toimintaa on alakoululaisille yksi ilta viikossa ja yläkoululaisille kolme iltaa viikossa. 5-6 luokkalaisten maanantai toiminnalle on ollut selkeästi suuri tarve, sillä alakouluikäiset ovat löytäneet talotoimintaan hienosti. Avointen ovien illat ovat sisältäneet myös säännöllisesti ohjattua toimintaa, kuten peliturnauksia, tietovisoja ym nuorten toiveisiin perustuvaa aktiviteettia. Nuorten kohtaamista on jatkettu myös sosiaalisessa mediassa. Syyslomalla Tertussa oli pidennettyjä aukioloaikoja ja muuta nuorten toivomaa ohjelmaa. 5.12 järjestimme paljon toivotun Halloween-illan. Nuorisotila kausi päättyi 22.12 pidettyyn nuorten joulujuhlaan. Syyskaudella nuorisotilalla kohdattuja nuoria 1595.

Lahelan alueen vakituinen nuoriso-ohjaaja toimi toisena Nuorisovaltuuston vastuuohjaajana. Nuorisovaltuusto kokoontui kerran kuussa kokoustamaan, jonka lisäksi pidettiin toimikuntien kokouksia tarpeen mukaan. Keväällä käynnistyi Kuuma-kuntien yhteinen Kuuma Nuva. Kuuma-Nuvan toiminta on aktivoitunut kokousten ja tapahtumajärjestelyiden merkeissä heti syksyllä. Nuorisovaltuusto osallistui myös Tuusulan Taiteiden Yö-tapahtumaan. Kuuma-nuva kokoontui

ensimmäistä kertaa livenä marraskuussa Hyvinkäällä järjestettävässä verkostoitumistyöpajassa. Nuorisovaltuuston vaalit toteutettiin myös kunnikaasti 26.11 ja uudet valtuutetut on valittu ensi vuonna alkavalle kaudelle. Vaalityö sisälsi mm. yhteistyötä koulun kanssa koulukierrosten- ja vaalipaneelin muodossa. Syksyllä Nuvan yleiskokouksia pidettiin 4 kpl ja työryhmien kokouksia viikoittain. Nuva päätti kautensa 18.12, jolloin työstettiin asiakirjat ja juhlittiin pikkujouluja.

Jokelan alueen nuorisotyö: Helmikuun aikana on päästy tekemään koulunuorisotyötä välitunneilla ulkona sekä yksilökohtaamisia koululla suljetussa tilassa mikä meille järjestettiin. Koululta toivotti, että pääsisimme jatkamaan koulunuorisotyötä heti kun koulut uudestaan aukeavat. Koululle on pääsyt tekemään pienissä määrin nuorisotyötä. Yksittäistapaamisia psykologin vanhassa toimistossa sekä välituntisin koulun pihalla. Nuoret ovat ottaneet ohjaajat hyvin vastaan ja toivoivat talojen pikaista aukeamista. Koululla ei järjestetty mitään erikoista toimintaa. Pääasiassa tarkoitus oli kuulla, miten nuorilla menee sekä tarjota heille juttuseuraa. Koulunuorisotyössä kohdattu nuoria keväällä 199. Syyskausi alkoi koulunuorisotyön osalta seiskaluokkalaisten ryhmätyksellä. Oppilaat tulivat nuorisotilalle luokittain ja toiminnassa kohdattiin 115 seiskaluokkalaista. Koulunuorisotyön tekemistä jatkettu koulujen alkamisen myötä.

Helmikuun lopussa kerettiin pitää nuorille muutama otteeseen kerhotoimintaa. Eri kerhotoimintoihin sisältyi kävelyllä käymistä ohjaajien kanssa sekä biljardin peluuta. Kerhotoimintoihin oli ennakoilmoittautumiset instagramin kautta. Kerhojen kesto oli n. 2 tuntia ja kerhojen välissä oli tunti minkä aikana ohjaajat desinfioivat ja putsasivat tilat sekä pelivälineet. Maskisuositus ja käsidesien käyttö sekä turvavälit (2m) huomioitiin. Taloillat sujuivat rauhallisesti ilman suurempia häiriötekijöitä. Kävijöissä on huomannut, että he ovat selvästi kaivanneet taloita sekä pelkkää olemista ja hengailua talolla. Nuorisotilalla kohdattu nuoria 154. Syyskuun alussa aukesi kesätaun jälkeen nuorisotila. Ensimmäinen viikko talolla oli hiljaista mutta mainostamisen sekä aktiivisen koulunuorisotyön seurauksena talolle on löytänyt uudet kävijät kesäloman jälkeen. Nuorisotilalla isoin kävijäkunta on

7. luokkalaisia. Torstaisin nuorisotilalla vietetään 5-6. lk iltaa.

Kesätoiminnot alkoivat 7.6. Suurin osa talon vakioikäijöistä lähtenyt reissaamaan vanhempiansa kanssa eri puolille suomea. Illat olleet todella rauhallisia ja nuorten kanssa on grillailtu sekä pelailtu erilaisia pihapelejä Monarin edustalla. Hiljaisina iltoina ollaan jalkauduttu Monarin lähistöllä katselemaan mitä nuoret ovat touhunneet. Iso osa Jokelaan jääneistä nuorista löytyy paikalliselta skeittiparkilta rauhallisesti hengaillemasta hyvällä säällä. Kesätoiminnassa kohdattiin 58 nuorta.

Syksyllä on aloitettu yhteistyötä kirjaston kanssa. Kirjaston väki on aloittanut 5-6. lk illoissa runokerhon vetämisen mikä kestää n.45-75. minuuttia ja tapahtuu noin kerran kuussa. Syyskuussa käynnistyi Osbun myötä mopopaja Jokelaan. Mopopajaa vedettiin kerran viikossa syys-joulukuun välillä torstaisin (päivä vaihtui keskiviikkoon 13.10 nuorten toiveesta). Mopopajalla annettiin nuorille mahdollisuus korjata mopojaan ohjaajan/vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa sekä tila missä he saivat oleskella nuorisotilan ulkopuolella. Järjestimme myös mopopajalla nuorille yhteistyössä Suomen punaisen ristin kanssa hätäensiavun pikakatsauksen missä nuoret pääsivät opettelemaan hätäensiavun alkeita. (mm. kypärän poistoa onnettomuustilanteissa sekä erilaisten paine/kiristys siteiden tekoa.) Mopopajalla kävi myös tuusulalaisen moottoripyöräkerhon jäsenen esittelemässä kilpapyöräänsä nuorille. Alkusyksystä kävijöitä oli illassa keskimäärin n. 20 nuorta, syksyn edetessä ja huonojen säiden alkaessa kävijämäärät tippuivat vain muutama nuoreen ja viimeisimpinä joulukuun iltoina pajalla ei käynyt nuoria ollenkaan. Kävijöitä oli yhteensä mopopajalla 139 kappaletta näiden kolmen kuukauden aikana.

Kellokosken alueen nuorisotyö: Kauden edetessä verkossa kohtaamisissa lisääntyi myös erityisnuorten määrä, joka työllisti ja haastoi ohjaajia eri tavalla kuin normaaliajan kohtaamistyössä. Vuodenvaihteen jälkeen jalkautumisia jatkettiin säännöllisesti, viikonloppuisin työaikojen puitteissa. Talviaikaan Kellokoskella nuorten liikehdintä havaintojen perusteella oli vähäistä.

Erityisiä ilmiöitä tai oireilua alueella ei juurikaan havaittu. Säiden lämmitessä huhti-toukokuun aikana nuorten alueella liikehdintä lisääntyi, mutta normaaleissa merkeissä.

Toukokuussa, "talotoiminnan" käynnistyessä, jalkautumisia harvennettiin, mutta toteutettiin tilanteen sen salliessa. Samaan aikaan toiminnan käynnistyessä Nuorkka meni remonttiin. Tukikohdanna toimi Kellokosken jäähallin pukuhuone ja toiminta toteutettiin ulkona, mutta aluksi sateiset säät vaikuttivat nuorten vähäiseen määrään. Säiden suosiessa, nuoria toiminnassa enemmän.

Kesätoimintaa Kellokoskella toteutettiin 7.-15.6. Seitsemän toimintapäivää toteutettiin klo 12-17 välisenä aikana ulkotoimintana. Koululta toimintaan annettiin väistötilaksi lukion aula. Ohjaajaresurssina myös lähikoulun kasvatusohjaaja. Nuorten kohtaamisen lisäksi toiminnan sisältöinä mm. grillausta, pesäpalloa, kesäpelejä etc. Kesätoiminnassa kohdattuja nuoria 98.

OSBU:n merkeissä toukokuussa käynnistyi mopotalli-hanke Kellokoskella, joka toteutettiin kuusi kertaa. Hanke toteutettiin yhteistyössä paikallisen moottoritallin, alueellisen nuorisotyön (1 ohjaaja/kerta) sekä kahden vapaaehtoisen kyläläisen voimin. Kävijämäärä maltillinen 7-11 nuorta kerta.

Syyskuun alussa Kellokosken nuorisotilan remontin valmistuttua nuorisotila aukaisi ovensa. 5-6 luokkalaisille nuorisotila on ollut kolmena iltapäivänä viikossa auki kaksi tuntia kerrallaan. Nuorisotilalla on järjestetty erilaista toimintaa nuorten toiveista lähtien. Erityisesti roolipelit on ollut suosittuja nyt syyskaudella. Nuvalaisten kanssa järjestettiin nuorille pikkujoulut onnistuneesti. Nuorisotilalla syyskaudella on ollut 854. kävijää.

Koulunuorisotyötä on myös käynnistelty syyskauden alkaessa. Marraskuussa saatiin käyntiin koulu yhteistyö joka on lähtenyt säännöllisillä käynneillä/ajoilla hyvin käyntiin. Yhteistyö koulun kasvatusohjaajan kanssa ja Nuva vaalien järjestely/toteutus toimi moitteettomasti. Nuorten kohtaamiset koululla ovat olleet positiivisia. Kohdattuja nuoria 300.

Kellokosken nuoriso-ohjaajat osallistuivat myös jalkautumalla Järvenpäässä järjestettyyn Priden puistujuhlaan 4.9.

LIIKUNTAPAIKAT JA ULKOILUPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Työnjohtaja Jaska Vilén

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2021

Runsas luminen talvi mahdollisti latujen sekä luistelukenttien hyvän ylläpidon koko Tuusulan alueella. Ulkojääkenttiä (21kpl) ylläpidettiin tammi-kuun alusta n. kahdeksan viikon ajan. Kunnossapidettäviä luonnonlumilatuja ylläpidettiin yli 8 viikkoa. Tätä latuverkostoa Tuusulassa on yli 80 kilometrin verran. Tämän lisäksi latuja tehtiin useiden koulujen ja päiväkotien maastoihin. Tuusulanjärven matkaluistelurataa ylläpidettiin tammi-maaliskuussa yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

Aikaisen talven johdosta niin matkaluistelurataa, ulkokenttien jäädytyksiä kuin myös ensilumenlatu saatiin alkuun ja osittain valmiiksi hyvissä ajoin ennen vuodenvaihdetta. Mm. osa luistelukentistä avattiin ensimmäisen kerran jo ennen joulua Tuusulan alueella. Ensimmäinen osa Hyrylän urheilukeskuksessa sijaitsevasta ensilumenladusta avattiin hiihtäjille marraskuun lopussa.

Huhtikuun aikana hiekkakentät lanattiin sekä jalkapallomaaleja tarkastettiin ja kunnostettiin. Maalit sekä tennisverkot laitettiin käyttökuntoon toukokuun alussa. Nurmikenttien hoitotyöt aloitettiin toukokuussa ja kentät avattiin kesäkuun alussa vakiovuoroille. Nurmialueiden vakiovuorot jatkuivat syyskuun loppuun asti. Kenttien hyvän kunnan johdosta osalla kentistä jatketaan hajavuoroin lokakuun puolelle.

Uimarantakausi avattiin virallisesti kesäkuun alussa, uimarantojen tarkistusten sekä sukellusten jälkeen. Uimarantakauden päätyttyä elokuun loppuun. Syksyllä henkilökunnalle järjestettiin hätäensiapu-koulutus

Tuusulan urheilukeskuksessa ensilumen valmistus aloitettiin 7.joulukuuta 2020.

Lunta valmistettiin talven aikana 300 tuntia ja lunta saatiin aikaiseksi n. 12 500 kuutiota. Tällä määrällä valmistui 1,8 kilometriä ensilumenlatua ja kausi päättyi 6.huhtikuuta. Latua ylläpidettiin 16 viikkoa. Sikokallion suosittua latureittiä ylläpidettiin 12 viikkoa, kunnossapito lopetettiin 30. maaliskuuta. Hiihtäjiä Sikokalliolla oli talven aikana n. 100 000.

Uuteen kauteen valmistauduttiin rakentamalla syksyn aikana väliaikainen lumentykytys alue, vanhan alueen poistuessa käytöstä tulevan monitoimihallin rakentamisen johdosta. Uusi väliaikainen alue tehtiin tekonurmikentän viereiselle hiekka-alueen eteläiselle puolikkaalle. Lumitykit käynnistettiin uuteen kauteen 26.11. pitkän kylmän jakson alkaessa. Vuoden loppuun mennessä tykkilunta valmistui n. 2,5 km. Tykkilunta saatiin pitkän pakkasjakson aikana tehtyä n. 25 000m³. Aikaisen hiihtokauden alun johdosta ensilumenladuille tehtyä patjaa korotettiin normaalista paksuudesta. Tällä pyritään varmistamaan kauden jatkuminen katkeamattomana mahdollisesti vaihtelevissa tulevissa sääolosuhteissa.

Jäähalli avattiin rajoitetusti korona tilanteen johdosta tammikuun toisella viikolla. Hallin muiden tilojen ollessa suljettuina remontoitiin kahvion yleiset tilat sekä vanhoihin toimistotiloihin rakennettiin neuvottelutila. Jäähallikausi päättyi 18.huhtikuuta, jonka jälkeen jää sulatettiin. Kesän aikana kaukalon valaistus uusittiin liiketunnistimilla toimivilla led-valoilla. Uusi jäähallikausi avattiin suunnitellusti 16.8. vakiovuoroille. Koronapassien käyttöönotto jäähallin osalta sujui hyvin seurojen kanssa yhteistyössä. Korona tilanteen pahentuessa ei syksyn ja alkutalven aikana ollut edellytyksiä järjestää jäähalleissa yleisöluisteluvuoroja.

Uuden jäänhoitokoneen kilpailutus ja hankinta tehtiin loppuvuoden aikana. Koneen hankinnan myötä vaihdossa meni Jokelan urheilukentän ulkojaiden käytössä ollut vuoden -79 kaasukäyttöinen jäänhoitokone. Hyrylän jäähallissa käytetty sähkö- Zamboni siirretään tässä yhteydessä Jokelan urheilukentän luonnonjäille.

Tuusulanjärven matkaluistelurataa ylläpidettiin yhdeksän viikon ajan yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa alkuvuodesta 2021. Runsas lumikerros jään

päällä eristi ja esti vahvan teräsjään muodostumista koko kauden aikana ja radan kokonaispituudeksi muodostui kauden aikana n. yksi kilometri.

Tuusulanjärven matkaluisteluradan uuden kauden (-21-22) valmistelut päästiin aloittamaan tavanomaista aikaisemmin hyvän jäätilanteen johdosta. Aikaisin ja pitkään jatkunut pakkasjakso ilman lumisateita mahdollisti teräsjään vahvistumisen Tuusulanjärvellä. Työt jäällä aloitettiin normaaliin tapaan tarkkailemalla jään vahvistumista koekairauksilla. Jään mittaamisella ja näytepalojen sahaamisella varmistetaan riittävä kantavuus ja työn turvallinen aloittaminen. Matkaluisteluradan ensimmäinen osa 1,4km pitkä ja n. 20m leveä osa valmistui 9.12. Vuoden loppuun mennessä rataa saatiin jatkettua myös Järvenpään asti. Radan reunoille tehtiin myös hiihtoladut. Matkaluisteluradan kokonaispituus n. 18km. Tuusulanjärven matkaluisterurataa ja olosuhteita tehdään yhteistyössä Järvenpään liikuntapalveluiden, jäähavaintomiesten sekä Sportuna Oy:n kanssa.

Kevyenliikenteen yhteys ja kuntoportaiden työmaa valmistui kesäkuun alkuun. Kesäkuussa käynnistyi ampumahiihtostadionin kunnostustyöt valaistuksen ja kuivatuksen osalta. Stadionilta poistettiin vanhat valaisintolpat ja ne korvataan stadionille sopivalla led-valaistuksella. Samalla alueen monikäyttöisyys sekä turvallisuus paranee.

Ristikiven frisbeegolfradan lähtöpaikan paikoitusalueen laajennustyöt aloitettiin huhtikuun puolessa välissä ja alue saatiin käyttöön toukokuun alussa. Häklin uimarannalle asennettiin vaatteiden vaihtokopit ja alueella jatkettiin pienimuotoista raivausta ja siistimistä. Tuomalan venepaikoille johtava huoltotie kunnostettiin ja vanha puomi vaihdettiin uuteen sekä samalla ympäristö siistitiin.

Urheilukeskuksessa järjestettiin tapahtumia kesän aikana mm. yleisurheilun KUY Games, XCE-pyöräkilpailu, Kesäyön marssi, ampumajuoksun SM-kilpailut, Ringette C-SM turnaus, Drive-in elokuvanäytös sekä useita rullahiihtokilpailuja.

Jokelan urheilukentän monitoimikaukalon ja ulkojaiden jäädytys aloitettiin tammikuun alussa ja kunnossapito lopetettiin helmikuun 24.päivä.

Runsas lumisen talven johdosta ladut saatiin käyttöön tammikuun alussa. Ladut ajettiin ensimmäisen kerran uudelle osuudelle sekä Notko- puistossa laajempana kuin aikaisemmin. Tuimme myös Nuppulinnan latujen tekemistä lainaamalla kelkan ja latupainattajan.

Talvena aikana ilmeni turvallisuuteen liittyviä epäkohtia ja niiden pohjalta tehtiin korjaussuunnitelma. Suunnitelman mukaisesti loppukevällä latulinjan ja pulkkamäen välinen valli muotoiltiin uudelleen. Latulinjan muutos ja Notko- puiston salaojituksen suunnittelu ja selvitystyö. Loppuvuonna tehtiin myös uutta latu- pohjaa, ns. turvallisuuslenkki kuntoradan alkupäähän estämään hiihtäjien laskua suoraan kevyenliikenteenväylälle.

Kellokoskella latujen ylläpidosta vastasi paikallinen urheiluseura kunnan moottorikelkalla, latupainattajalla ja uusitulla latuhöylällä.

Keväällä Jokelan urheilukentällä sijaitsevaan kaukaloon asennettiin Multisport alusta ja kaukalo nostettiin reilusti irti alustasta sekä ankkuroitiin betoniporsailta paikalleen, jotta välttyttäisiin viime kesän kaltaisilta ongelmilta. Tenniskentille lisättiin täytehiekkaa ja poistettiin sammal ennen kuin se avattiin huhtikuun 15. päivä. Tekonurmikentälle lisättiin kumirouhetta. Kumirouheen poistamiseksi kentän ulkopuolelta sekä nurmialueilta hankimme siihen sopivan imurilaitteen. Tekonurmikentälle uusittiin led-valaistus ja samalla urheilukeskukselle lisättiin valaistusta juoksuradan latua varten.

Jokelan ulkoilureiteille rakennettiin lisää pitkos- puita ja parannettiin opasteita. Reitille vietiin kolme penkkiä ulkoilureittien suolampien rannoille, levähdyspaikoiksi. Laavu poistettiin jat- kuvien lieveilmiöiden vuoksi ja palautetaan uuteen paikkaan syksyllä. Saimme ELY:ltä avustusta uu- teen kuntorataan ja sen yksityiskohtaisempi suunnittelu ja maastoon merkitseminen käynnistyi keväällä. Olemassa olevan kuntoradan levennys aloitettiin ajamalla täytemaata kuntoradan vie- reen. Uuden kuntoradan raivaus ja rakennustyöt alkoivat lokakuun ensimmäisenä päivänä puiden

kaadoilla. Raivaus, pintamaan poisto ja rakenne- kerrokset saatiin valmiiksi joulukuun ensimmäiselle viikolle. Kuntoradan pintakerros, valaistus ja mai- semointi sekä opastus tehdään keväällä 2022. Joulukuun alkupuolella jäädytettiin luistelukentät ja ennen joulua tehtiin kuntoradalle ja Jokelan ur- heilukentälle ladut.

Kellokoskella kunnostettiin Purolaakson kuntorata ja vesitornin kuntoradalle asennettiin kuntoiluväli- neitä. Kellokosken urheilukeskuksen kuntosaliin sekä muihin tiloihin vaihdettiin lukko- pesät ja kuntosalin varaukset siirrettiin Timmi- järjestelmään. Latuja ajettiin Kellokoskelle myös ennen joulua.

Metsäpirtti oli suljettuna 6.5. saakka koronarajoi- tusten takia. Sulun aikana metsäpirtin tilojen käyttö oli mahdollista kouluille sekä päiväkotiryh- mille rajoitusten mukaisesti. Kevään ja kesän aikana suoritettiin tilojen ja piha-alueen huoltamista ja kunnossapitoa. Sulun päätyttyä tilo- jen käyttöaste palautui lähes normaalille tasolle. Metsäpirtti suljettiin uudelleen pahentuneen ko- rona tilanteen johdosta loppuvuodesta.

UIMAHALLI- JA TERVEYSLIIKUNTAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Uimahallin esimies Pasi-Jussi Hyyti- nen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2021

Uimahalli oli suljettuna koronarajoitusten vuoksi 2.5.2021 asti, jonka jälkeen se avattiin rajoitetusti ja oli avoinna läpi kesän. Kävijämäärärajoitukset poistuivat heinäkuussa. 4.12. alkaen uimahallilla otettiin käyttöön koronapassi. Passien tarkastami- sesta vastasi kahvioyrittäjä. Halli suljettiin uudelleen 27.12. alkaen. Koululaisten uinninope- tuksia järjestettiin sulun aikana 1.2.-5.3. välisenä aikana. Uimahallin huolto- ja remonttityöt aloitet- tiin 8.3. alkaen. Perushuolto- ja siivoustöiden lisäksi vedenkäsittelykemikaalitulat remontoitiin nykymääräysten mukaisiksi. Koululaisten uinnin- opetuksia jatkettiin huhtikuussa huoltojen valmistuttua. Tulevan lukuvuoden koululaisten uin- ninopetusaikataulut suunniteltiin kevään aikana ja opetukset aloitettiin suunnitelmien mukaisesti elo- kuussa koulujen alettua.

Syyskauden uinninopetukset pystyttiin järjestämään suunnitelmien mukaisesti viidelle luokkasteelle. Uinninopetuksessa tehdään yhteistyötä Tuusulan Uimaseuran kanssa. Koronan aiheuttamien sulkujen aikana uimahallilla järjestettiin seurojen järjestämää lasten- ja nuorten harrastustoimintaa sekä joulukuun sulun aikana myös lakisääteisiä kuntoutuspalveluita. Uimahallin kävijämäärät nousseet tasaisesti syksyn aikana. Elo-syyskuun aikana kävijämäärät ovat palautuneet n. 80 % tasolle kuin ennen koronaa. Koronapassin tullessa käyttöön, asiakasmäärät putosivat n. puolella. Koronan aiheuttamien sulkujen vuoksi tulot n. 50% normaalia. Uimahallin verkkokaupan suunnittelu on käynnissä ja se otetaan käyttöön vuodenvaihteen jälkeen. Henkilöstö suorittanut kesän aikana hätäensiapu- koulutuksen. Henkilöstö on pysynyt terveenä. Uimahallin kiinteistön kuntoarvio teetettiin kevään aikana.

Tuusulan hyvinvointivalmennus -hanke sai helmikuussa Etelä-Suomen Avilta myönteisen jatkorahoituspäätöksen vuoden 2021 loppuun saakka. Hankkeelle haetaan tarvittava jatkoaika ja se kestää kokonaisuudessaan vuoden 2022 loppuun asti.

Ensimmäiset yksilölliset hyvinvointivalmennukset kunnan työntekijöille (pilottiryhmät 1 ja 2) päättyivät alkuvuodesta 2021. Valmennettaville tehtyjen kyselyjen tuloksissa oli havaittavissa positiivisia muutoksia osallistujien terveystietoisuudessa ja kokemuksissa omasta hyvinvoinnistaan; liikuntaaktiivisuus lisääntyi, tyytyväisyys omiin elintapoihin parani, koettu terveys koheni sekä kokemus arjessa jaksamisesta (esim. työssä jaksaminen) parani. Palautekyselyn perusteella ensimmäiset valmennettavat kokivat hyvinvointivalmennuksen erittäin hyödylliseksi. Yksilöllinen ja omaa arvoa maailmaa peilaava hyvinvointivalmennus näyttäisi ensimmäisen vuoden kokeilujen perusteella olevan tehokas keino vaikuttaa yksilön elintapoihin ja sen myötä parempaan kokemukseen omasta terveydestä ja hyvinvoinnista.

Yksilöllisessä hyvinvointivalmennuksessa aloitti helmikuussa 34 uutta valmennettavaa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä (pilottiryhmä 3) ja heidän valmennukset kestivät syksyyn -21 saakka. Loppusyksystä saatiin tulokset varhaiskasvatuksen

valmennettavista ja ne olivat hyvin samansuuntaisia kuin ensimmäisissä pilottiryhmissä, myös palaute oli kiitettävää. Elokuussa haettiin ruokapalveluysiköstä ja varhaiskasvatuksesta jälleen uusia valmennettavia (yhteensä 25 henkilöä) ja heidän valmennukset käynnistyivät syyskuussa ja jatkuvat valtaosalla vuoden 2022 alkuun. Loppuvuodesta suunniteltiin yksilöllisten hyvinvointivalmennuksen jatkumista seuraavana vuonna kunnan työntekijöille työterveyshuollon kanssa yhteistyössä siten, että hyvinvointivalmennukseen pääsee vain työterveyshuollon ammattilaisen kirjoittamalla läheteellä.

Keusote-kuntien ylikunnallista liikumis- ja elintapaneuvontaa on esitelty kevään ja kesän aikana Keusoten sidosryhmissä mm. eri terveydenhuollon palvelualueiden esimiehille. Kuntalaisia saapuu Keusoten terveydenhuollon ammattilaisten ohjauksesta liikumislähetteellä hyvinvointivalmennukseen; syksyn aikana liikumislähetteellä hyvinvointivalmennukseen tuli 10 henkilöä. Tuusula sitoutui Keusote-alueen ylikunnalliseen liikumis- ja elintapaneuvontaan eli sitoutuu ottamaan jatkossa resurssien puitteissa myös naapurikuntien elintapaneuvontaa tarvitsevia asiakkaita. Tuusulan kunnan asukkaat saavat myös jatkossa hakeutua kotiaan lähimpään liikumis- ja elintapaneuvontaan Keusote-kuntien alueella. Yhteistyössä Keusoten ja keusotekuntien liikuntapalveluiden kanssa ollaan aloitettu keskustelut tulevista liikumis- ja elintapaneuvonnan kohderyhmistä (lapset, nuoret, työikäiset, eläkeläiset).

Keväälle 2021 suunniteltujen kuntalaisille suunnattujen ryhmämuotoisten hyvinvointivalmennusten aloitus lykkääntyi korona-rajoituksista johtuen syksyille. Ryhmävalmennuksia mainostettiin paikallislehdessä, kunnan nettisivuilla ja opiston oppaassa. Molemmat syksyn ryhmät tuli ilmoittautumissa täyteen. Viimeinen ryhmä päättyi joulukuussa. Ryhmämuotoisesta valmennuksesta tuli positiivista palautetta ja kummassakin ryhmässä oli kyselyjen perusteella nähtävissä muutoksia elintavoissa. Ryhmävalmennuksille suunniteltiin jatkoa myös vuodelle 2022.

Syksyllä 2020 alkaneet kutsuntaikäisten kuntovalmennukset päättyivät alkuvuodesta 2021. Palautteen perusteella, nuoret kokivat valmennuksen hyödyllisenä ja osallistujien liikkuminen lisääntyi valmennuksen myötä. Kutsuntaikäisten liikunnan edistämisen toimia suunniteltiin kevään aikana ja päätettiin jatkaa kuntovalmennuksia myös syksyllä. Terveysliikunnan koordinaattori oli elokuussa 2021 jälleen mukana kutsunnoissa keskustelemassa nuorten kanssa liikkumisesta ja elintavoista sekä tarjoamassa yksilöllistä kuntovalmennusta. Tarve yksilölliselle kuntovalmennukselle oli tässä vuosiluokassa hyvin vähäinen ja kuntovalmennukseen ilmoittautui vain yksi osallistuja, joka aloitti valmennuksen syksyllä.

Hyvinvointivalmennus-palvelun saavutettavuuden parantamiseksi otettiin alkuvuodesta käyttöön sähköinen ajanvarausjärjestelmä (MS Bookings). Liikunnan nettisivuja uudistettiin korostamaan terveystieteiden näkökulmaa; esimerkiksi uutta tarkempaa sisältöä lisättiin omaehtoisista liikuntapaikoista, kuten ulkoilureiteistä ja lähiliikuntapaikoista. Kuntalaisille viestittiin omaehtoisista liikkumismahdollisuuksista korona-keväen aikana. Myös hyvinvointivalmennukselle avattiin oma nettisivu. Hyvinvointivalmennuksen markkinointiin ja esille tuomiseksi kuvattiin elokuussa hyvinvointivalmennuksen esittelyvideo kunnan omilla resursseilla. Video julkaistiin nettisivuilla syksyllä 2021.

Alkuvuodesta Syke Tuusulan kanssa yhteistyössä järjestetty matalan kynnyksen liikunnan starttiryhmä hyvinvointivalmennettaville ja kunnan työntekijöille korvautui virtuaalisilla etäjumpilla (zoomin kautta). Korona-tilanteen parantuessa touko-kesäkuussa sekä elokuussa liikunnan starttiryhmä toteutui ulkoliikuntana. Toisena matalan kynnyksen ryhmänä keväällä aloitti ulkona TuusNy ry:n kanssa yhteistyössä toteutettu kuntorykkeyily hyvinvointivalmennusasiakkaille ja

kunnan työntekijöille. Syyskaudella matalan kynnyksen liikuntaryhmät jatkuivat normaalisti sisätiloissa joulukuuhun saakka. Loppuvuodesta matalan kynnyksen ryhmille suunniteltiin jatkoa vuodelle 2022, siten että Sykkeen ohjaama matalan kynnyksen tunti avataan myös kuntalaisille ja lisäksi suunniteltiin uusia tyhy-liikuntaryhmiä seuraavalle kevätkaudelle (2 ryhmää).

Koronarajoitusten vuoksi talvella ja keväällä ei järjestetty ohjattuja liikuntaryhmiä. Syksyllä 2020 liikuntaryhmissä olleille senioreille tarjottiin mahdollisuus osallistua maaliskuu-kesäkuun aikana maksuttomaan etäkuntojumpaan. Ohjauksia järjestettiin 24 kpl ja niihin osallistui keskimäärin n. 55 jumpparia. Palaute ja kokemukset etäjumpasta olivat niin positiivisia, että syksyn ohjelmaan otettiin yksi etäkuntojumpa kerran viikkoon. Lisäksi tehtiin iso määrä livejumpia uimahallin facebook-sivuille talven ja kevään aikana. Syksyn 2021 ohjattujen liikunnan ryhmät on suunniteltu samalla tavalla (mahdolliset rajoitukset huomioiden) kuin syksylle 2020. Jumpien ilmoittautumiset järjestettiin 17.8. jälleen yhteistyössä Tuusula Opiston kanssa, kuten ryhmien mainontakin. Syyskauden ohjattu toiminta aloitettiin suunnitelmien mukaisesti viikolla 35. Vesijumppakuljetukset aloitettiin viikolla 43. Syyskausi saatiin toteutettua pääosin normaalisti

Kesäuimakoulut suunniteltiin ja toteutettiin kesä-elokuun aikana. Ryhmiä oli yhteensä 42. Ilmoittautuminen oli 26.5. Uimakoulut täyttyivät tasaisesti koko kesän ajan. Uimakoulut aloitettiin 7.6.

Sykettä Tuusulaan etäliikunta tapahtuma 8.5. järjestettiin yhteistyössä Liikuntaseura Sykkeen kanssa.

Marraskuussa aloitettiin perinteisen vesijumppamaratonin suunnittelu. 8.1.2022 suunniteltu tapahtuma peruttiin toisena vuonna peräkkäin valitsevan tilanteen vuoksi.

TUNNUSLUVUT

Vapaa-aikapalvelut 2018-2021 <i>Osavuositarkastusten ennusteet ovat kursivissa. Osa tiedoista päivitetään seuraavissa osavuositarkastuksissa tai lopullisessa tilinpäätöksessä.</i>	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
VAPAA-AIKAPALVELUT JA YHDISTYSTOIMINNAN TUKI				
Nettomenot €/asukas * Uusi tulosalue 1.6.2017 alkaen (liikuntapalvelut ml. Metsäpirtti ja alueellinen nuorisotyö)	-102,36	-102,85	-109,30	- 116,97
Avustettavat seurat ja yhteisöt (kpl) erityisliikunta/liikunta/nuorisoyhteisöt	31/6	32/7	5/24/7	4/21/8
Maksetut avustukset (€/%)	90 880/98	91 320/100	90 000/100	93 998/101
Yhdistysten nuorisoliikunnan ohjaukset (kpl) *Laskentatapa muuttui 2020	42 078	42 920	34 220*	25 147
UIMAHALLI- JA TERVEYSLIKUNTAPALVELUT				
Uimahallin aukiolopäivät/vuosi	326	324	251	236
Uimahallin kävijämäärät/vuosi, sis. seurakäytön	245 026	235 924	137 748	107 337
Alakoulujen uimakoulut (kpl)	122	151	134	132
Lasten kesäuimakoulut (kpl/osallistujat)	42/390	41/358	-/-	42/327
Ohjatun liikunnan ryhmät, syys/kevät (kpl)	56/55	61/54	58/59	62/1
Ohjatun liikunnan osallistujamäärä	22 476	23 294	12 014	10498
LIKUNTAPAIKAT JA ULKOILUPALVELUT				
Jäähallin aukiolopäivät/vuosi ja käyttötunnit/vko	250/97	239/97	220/97	203/70
Jäähallin kävijämäärät (elo-toukokuu) sis. koululaiskäytön	43 504	23 207/ 22 980	13210/	6840
Kunnossapidettävät luonnonjääkentät/kauden pituus (viikot)	19/9	21/8	22/0	21/8
Ostopalveluna kunnossapidettävä latuverkko/toteutunut	42/30	42/30	42/0	42/42
Metsäpirtin käyttötunnit/käyttöaste päärakennus /koko- naiskäyttöaste	3595/75/53	4017/80/57	3372/34/22	2478/49/24
ALUEELLINEN NUORISOTYÖ JA TAPAHTUMAPALVELUT				
Tuusulan alueellisen nuorisotyön toimintatunnit (nuorisotalot ml. Einari)	3467	4096	4 791	*)
Nuorten käyntikerrat nuorisotaloilla / kesätoiminta (koko Tuusula) Hyrylä (Kirjastolla ja liikuntavuorossa kohdatut nuoret)	16 140 4088	20 541 3857	23 143 4492	8768 / 87 185

Nuorten kohtaamiset verkossa (discord) / sosiaalisessa mediassa kohdatut (näyttökerrat) / koulunuorisotyössä kohdatut				3780 / 15850 / 5588
MUUT INDIKAATTORIT (kahden vuoden välein)	2016	2018	2020	2021
Liikunta Tuusula/koko maa (TEA-viisari joka 2. vuosi)	77/71	79/74	86/72	86/72
Terveystiedon edistäminen Tuusulan kunta/koko maa (TEA-viisari joka 2. vuosi)	67/71	66/70	63/68	69/68